

dr. Huszár Pál

a Dunántúli Református Egyházkerület iskolaiügyi tanácsosa

A hetedik hitoktatói konferenciánk

Isten segítségével immár a hetedik alkalommal szervezzük – tudomásom szerint hazánkban egyedül és kizárólag Veszprém Megyében – a Veszprém Megyei Önkormányzat támogatásával a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán a három történelmi felekezet hitoktatóinak ökumenikus tanácskozását. Többféle jószándékú törekvésünk érvényesült már az eddigi hat alkalom során, jelenleg – természetesen az elméleti ismeretekben való gyarapodás lehetőségét és fontosságát le nem becslve – a gyakorlatiasságra, a módszertani segítségre kívánjuk helyezni a főhangsúlyt. A továbbra is fontosnak tartott tartalmi kérdések mellett ezúttal inkább a hittan-tanítás – szívem szerinti kifejezéssel: hitre nevelés – hogyanjának kérdésével kívánunk behatóbban foglalkozni. Olyan módszertani segítséghez akarjuk juttatni a három történelmi egyház hitoktatóit, amelyet napi oktató-nevelő munkájukban mindenféle változtatás nélkül a felekezeti különbségektől függetlenül mindannyian tisztas lelki haszonnal alkalmazhatnak, amelynek hozadéka eredményesebbé teheti hitre nevelési törekvéseiket. Reménységünk szerint ezzel még sikeresebbé tehetik végtelenül fontos, a globalizáció elemi erővel ránk zúduló, minden valós lelki értéket eltaposni, illetve talmi ragyogású hiábavalóságokkal helyettesíteni akaró veszélyeinek kitett világunkban úgyszólván létfontosságú munkájukat.

„Bizony, hittel jegyezlek el téged magamnak, és megismered az Urat.” (Hóseás Próféta Könyve 2, 19.) Ezt olvashatjuk Hóseás próféta könyvében, ahol a szentíró rögtön ráirányítja figyelmünket a hit és az Úr ismerete közötti szerves összefüggésre, mintegy jelezve számunkra, hogy egyik a másik nélkül nem létezhet. Hisszük és valljuk, hogy a hit Isten ajándéka, de nem felejtsük el, hogy a hithez vezető út, a hitre jutás folyamata éppen az ismeret és a személyes példa alapján megrövidíthető, illetve meggyorsítható. Pál apostolnak a Rómabeliekhez írt levele meg

is erősít bennünket ebben a meggyőződésünkben, hiszen azt mondja: „... a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által” (Pál Apostol Levele a Rómabeliekhez 10, 17.) Ennek megfelelően igyekeztünk eddig is a hittani, illetve hit- és erkölcstani ismeretek minél eredményesebb közvetítése mellett a hitre nevelés nemes törekvéseit erősíteni. Abban a szilárd pedagógiai tudatosságban tettük ezt, hogy a nevelés egyrészt magában foglalja a tanítást, az ismeretek rendszeres közvetítését is, de ugyanakkor jóval több is annál, hiszen a nevelés a lelki-szellemi ráhatás, valamint a személyes példaadás, – a hitoktatás esetében pedig – a valóban krisztusi élet-normáról történő meggyőzés, az arra való megnyerés ígéretes lehetőségeivel is kiegészül. Ez a törekvésünk akkor lehet igazán eredményes, ha a hitbéli ismeretek nyújtásán túl személyes példánkkal, keresztyén életvitelünkkel meg tudjuk győzni tanítványainkat – általában közvetlen környezetünket – a Jézus Krisztusba vetett hit megtartó erejéről. („... a te hited megtartott téged.” Máté Evangéliuma 9, 22b.)

Az első alkalomtól kezdve szigorúan és következetesen az ökumené alapján szerveztük tanácskozásainkat, ennek szellemében kértük fel előadóinkat, akik között mindhárom felekezet püspökei, illetve érseke, vezető lelkészei, laikus tisztségviselői és kitűnő hitoktatói szerepeltek. Tömören fogalmazva annyit jelent számunkra – nem csupán ebben a törekvésünkben – az ökumené, hogy nem azokat a többnyire formai elemeket tartjuk fontosnak, amelyek ugyan megkülönböztetnek, de el nem választanak bennünket, hanem arra igyekeztünk összpontosítani figyelmünket, aki összekapcsol bennünket önmagával és egymással, azaz a miattunk, értünk és helyettünk kereszthalált szenvedett Jézus Krisztust, az Ő személyén keresztül, a Szentháromság egy örök és igaz Istenét igyekeztünk törekvéseink középpontjába állítani. Egyértelműen és őszinte örömmel megbizonyosodhattunk arról, hogy minél közelebb jutottunk közös törekvéseinkben Őhozá, garantáltan annál közelebb kerültünk eközben egymáshoz is.

A hetedik alkalom szervezésekor már bizonyos tapasztalatokra is hivatkozhatunk. Meggyőződhattunk róla, hogy a felekezeti különbözőség ezúttal semmiképp sem jelenthet gátat az együttműködésünkben, éppen ellenkezőleg: a különböző felekezetekhez tartozó hitoktatók elméleti és gyakorlati tapasztalatai remekül kiegészíthetik egymást. Lehetnek dolgok, amelyekről eltérően vélekedünk, de hitoktatásunk,

hitre nevelésünk alapvető célja közös, mondhatnánk: ugyanaz: Isten országának ügyét szeretnénk általa a hűséges sáfár módjára eredményesen szolgálni. Eddigi tapasztalataink arról győzhetnek meg bennünket, hogy ezt Mennyei Gazdánk jótetszése és megtartó kegyelme mellett cselekedhettük, miközben számtalanszor megtapasztalhattuk az Ő szüntelen segítségét, áldó szeretetét, amely nélkül – minden jószándékú erőfeszítésünk ellenére – bizonyosan nem érhattük volna el eddigi eredményeinket. Munkánk folytatásához is a kegyelem Istenétől várjuk az erőt, az útmutatást, valamint a tevékenységünkhöz nélkülözhetetlen segítség sokféle módját és formáját.

Idei tanácskozásunk külön sajátossága lesz a felnőtt-katekézis témája, illetve a vele kapcsolatos oktatócsomag módszertani ismertetése, elemző bemutatása. A felnőtt-katekézis azért is feltétlenül figyelmet érdemel, és rendkívül időszerű, mivel a kommunista diktatúra évtizedeinek vallásüldöző politikája következtében nemzedékek nőttek fel mindenfajta vallásos nevelés nélkül. Ezeknek az embereknek egy tekintélyes része napjainkban már szülőként, esetleg nagyszülőként igyekszik azt a mulasztást pótolni, amelynek ő voltaképpen nem az előidézője, hanem a kárvallottja volt. Természetesen mindannyiunknak örömmel kell fogadnia ezeket az embereket, akik – különböző motivációjú – Isten-keresésükben bármelyik történelmi egyházunk ajtaján kopogtatnak, mert úgy érzik, szükségük van a Teremtő Istennel való kapcsolatuk rendezésére, helyreállítására, esetleg éppen a semmiből történő megteremtésére.

Nagyon helyesen hangsúlyozza ez az anyag a téma összetett voltát. Ezek az emberek gyakran „a nulláról indulnak,” semmiféle előzetes valási ismeretekkel nem rendelkeznek. Ugyanakkor eleven erővel – talán nem túlzás ezúttal ezt a fennkölt kifejezést használnom: „mint csontjaikba rekesztett tűz” – hajtja őket a vágy Isten megismerésére a keresztyén hit titkainak, a megváltás örömuzenetének megismerésére, miközben egy értékes közösséghez való tartozás nem mindennapi örömét is megismerhetik.

Felnőtt voltukból következik viszont, hogy másrészt könnyebb is a katekéta dolga a hit igazságainak magyarázatában, értelmezésében, hiszen a felnőtt ember szellemi befogadó készsége általában meghaladja a gyermekét. A kurzus felnőtt résztvevője fogékonyabb a logikai művele-

tek irányában, ugyanakkor érzelmileg valószínűleg nehezebb hatni rá, hiszen addigi élete során általában mindig a ráció fontosságát sulykolták neki – mondván, hogy a modern ember a ráció embere.

Jó érzés megállapítanom, hogy az oktatócsomag szerzője – Dr. Dobos László, a Pécsi Hittudományi Főiskola tanára – kiemelt szerepet szán a közös imádkozásnak – mintegy megvallva ezzel azt a helyes meggyőződést, hogy miénk a plántálás és az öntözés munkája, de a növekedést csak az Úristen adhatja. (*Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt első levele* 3, 6.) Nekünk minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk ezért a növekedésért, és azt folyamatosan kérnünk kell Mennyei Gazdánktól. Hasonló erénye ennek a módszernek, hogy felnőtt „tanulóit” nagyon tudatosan igyekszik elvezetni a Szentírás rendszeres olvasásáig. Ennek folyamányaként várhatjuk, hogy a rendszeres Biblia-olvasás következtében az abban foglaltak az Istent kereső, az üdvösségre törekvő ember mindennapi életvitelének zsinórmértékévé, legfontosabb szabályozójává válhatnak.

A fentebb már jelzett módszertani segítségnyújtás szándékával harmonizál immár többszöri előadónk, Isó Dorottya veszprémi evangélikus lelkész női előadása. Ezúttal „A keresztfá titka” című, 6-12 éves, főként szórványban, illetve kis evangélikus gyülekezetekben élő gyermekek számára írt, kellő mértékben a Bibliához kötődő olvasókönyvet, valamint a hozzá készült tanulói munkafüzetet – tehát egy teljes oktatócsomagot – mutat be, illetve ezt igyekszik teljesebbé tenni a gyakorlati feladatok közül a legjellemzőbb típusok elemzésével. A jelzett életkorú gyermekek természetes vizuális igényét igyekeznek kielégíteni a könyv ábrái, illetve színes rajzai. A munkafüzeti rajzok pedig a tanulói aktivitást és kreativitást szolgálhatják eredményesen. A feladatok egyik részének komoly erénye, hogy sikeres megoldásukhoz a Biblia használata szükséges, így a tanulók esélyt kapnak arra, hogy kifejlődjék bennük a rendszeres Biblia-olvasás igénye. A feladatok másik típusának megoldása manuális közreműködést is kíván a tanulóktól.

A gyülekezetépítés majdani tevékenységére készítheti fel a hittanos tanulókat Bence Imre evangélikus esperes, budavári lelkész „Imádkozz okosan” címmel ismertetett ismeretgazdagító és készségfejlesztő játéka. Helyesen látja a szerző, hogy már gyermekeinkben tudatosítanunk kell, hogy szó bibliai értelmében vett „emberhalászat,” (*Máté Evangéliuma*